

SOSIALURIN

Útgevari:
FØROYA JAVNAÐARFLOKKUR

Blaðstj.:
Vilfríð Sørensen.

Box 76.

Prentsmiðjan á Høysbreyt
TELF 1820

tryggingarlóggávu, (felt av sambands- og fólkaflakkinum).

Sama ár hevur flokkurin uppskotið um at hækka inntøkmálið í samband við ellisrentuna sambært pristalið og at dýrtíðardögga ellisrentuna. (felt).

Í 1946 krevur flokkurin, at allar einkur, annaðhvørt máðurin er deyður av vanlukku ella á sýttarsong, fáa somu somdir frá tryggingini. (felt).

Ellis- og avlamsrentan verður munandi hækkað, tá fyrsta landsstýri verður sett.

Í 1956—57 og nú seinast í 1958 hevur flokkurin uppskotið um at broyta vanlukku-tryggingarlógina soleiðis, at inntøkmálið verður hækkað frá 2700 upp í 7000 kr. og skaðabøtur frá 9.500 upp í 15.000 kr.

Minstalon, forskot og prísviðbót

Føroyskir fiskimenn ikki bara arbeida undir nøgv verri sáttmálum enn teirra starvsfelagar í grannalöndum, men sosialt eru teir uppáttur verri staddir. Ein høvuðsuppgáva javnaðarflokksins hevur tí altíð verið at tryggja øllum landsins fiskimönnum og útróðramönnum eina útkomu, ið teir og teirra familjur kunnu liva av. Her kann flokkurin vísa á títtok, ið vunnin eru hóast mótstøða afturhaldsins. Teir hava slakað, og í dag hava vit hæði minstalon, forskotsrindan og prísviðbót; men lat tað vera sagt, at einki av hesum er so fullgjøgjað, sum javnaðarflokkurin hevur havt uppskotið um, og sum flokkurin við leggja miklan dent á at fáa framt so skjótt sum gjørligt.

Fyrsta uppskotið um minstalon kom frá javnaðarflokkinum í 1938, har heitt verður á tingið um at veita øllum fiskimönnum 20 kr. í minstalon um vikuna. Uppskotið varð samtykt, men heimsharðin forðaði fyri, at lógin nakrantíð kom at virka.

Í 1940 hevur flokkurin uppskotið um, at fiskimenn fáa 120 kr. um mánaðan í minstalon; men so kemur feskisaskiglingin. Fiskimenn fáa einki burtur til hesi sigling, men reidrarar upp í hundradtúsund fyrri túrin. Flokkurin fer tá at enda samtykt, at fiskimenn skulu fáa 700 kr. fyrri túrin í minsta lagi og har aftrat prosentligning part av veiðuni, ið ofta gav upp í nógvur túsund kr. fyrri túrin.

Tá farið verður aftur á saltfiskaveiðu, hevur flokkurin beinan vegin uppskotið um 700 kr. í minstalon um mánaðin; men afturhaldið við ikki ganga við til meira enn 500 kr.

Seinri eydnast tað flokkurin at fáa iðgjøgnum, at fiskimenn skulu fáa 500 kr. um mánaðin sum forskotsrindan.

Í 1947 mælir flokkurin til at hækka minstalonin til 1000 kr., men afturhaldið er ímóti.

Í 1950 tekur flokkurin uppáttur uppskotið um 700 kr., men landsstýrisflokkarnir eru ímóti.

Arbeids- og lønarspurningar

Í 1928 hevur flokkurin uppskotið um, at allar arbeidarar regluliga fáa sína løn guldna einaferð um vikuna og mánaðarlønir fyrsta dagin í hvørjum mánaði.

Hetta uppskotið verður uppfært til í 1930 og 1931, tá flokkurin setur fram fullgjøgjað uppskotið um, at allar arbeidarar fáa lønir sínar útguldnar eftir fóst-um reglum og til ásetta tíð.

Afturhaldið er ímóti líka til 1933, tá ein reglugerð verður gjørd og samtykt av tinginum.

Í 1933 eru ringar tíðir. Litlar inntøkur og nøgv arbeisloysi. Flokkurin setur uppskotið um at stovna arbeisloysisskrivstovur eins og at seta lógin um arbeisloysisskattstundning í gildi í Føroyum; men alt saman verður felt av afturhaldinum.

Í 1936 setur flokkurin fram uppskotið um, at fingin verður til vegar ein skipan, hvareftir arbeidarar og fiskimenn fáa sínar lønir kontant útguldnar. (Felt av afturhaldinum).

Sama ár fær flokkurin samtykt, at allar arbeidarar og tenastumenn fáa 14 dagar frittíðis løn.

Í 1940 er verfall á skipaflotanum. Fiskimenn krevja prosentligning hækkað frá 33 til 35. Reidrarar eru ímóti. Á tingi hevur flokkurin uppskotið um at gera hesa hækkan við lóg. Hetta verður samtykt; men fólkaflakkurin er ímóti.

25.000 kr. (Higartil hava allir hinir flokkarnir verið ímóti hesum).

Eitt uppskotið í 1956 um at hækka stíkrakassainntøkmátið frá 9.500 til 11.500 kr. (fall). Meirilutin samtykti tað hækkanina til 10.100 kr.

Í 1950 hevur flokkurin uppskotið um at hækka ellis- og avlamsrentuna, so hon verður á somu hædd sum í Danmark. Samtykt varð ein hækkan uppá 10 pst. og ein hækkan av frádráttarfríu inntøkuni við 100 pst.

Sama ár mælir flokkurin til, at fólkatryggingarlógin verður sett í gildi í Føroyum, men allir flokkar vóru ímóti.

Fólkatryggingarmálið er aftur á tingi nú. Hóast fleiri ferðir felt, eru afturhaldsflokkarnir nú gingnir við til at víðgera málið.

Somuleiðis hevur flokkurin frammi á tingi uppskotið um einkubarnastundning, barnastundning, stuðul til einkur og einkuligar kvinnur eins og uppskotið um at hækka dagpeningin frá vanlukku-tryggingini frá 6 til 22 kr. og biðingartíðina niðurstetta frá 13 til 1 viku.

Ongastaðni sum í sosialu málunum hava afturhaldsflokkarnir verið so trekir at fingið á glið. Allur sum ein — sambandsflokkurin, fólkaflakkurin og tjóðveldisflokkurin — hava strembað ímóti hvørjum tiltaki til frama fyri sosialum rættvísir her á landi.

Javnaðarflokkurin hevur ikki bert gingið á odda, men hevur í flestu forum staðið einsamallur í stríðnum fyri at veita teimum gomlu, avlomu, sjúku og treingjandi livilig kor.

Í 1951 gera landsstýrisflokkarnir av at avtaka alla minstalon og alla forskotsrindan. Tað heppaðist javnaðarflokkinum at forða hesum; men hetta árið kom minstalonin bert at vera 390 kr. um mánaðin.

Í samband við verfallið 1954 leggja javnaðarmenn til brots fyrri 800 kr. minstalonini. Hetta verður samtykt, men longu í fyrstu tingsetu aftaná kemur formáður Fiskimannafelagsins Erlendur Patursson við uppskotið um at minka minstalonin úr 800 niður í 650 kr. Hetta verður samtykt av landsstýrisflokkinum og tjóðveldisflokkinum, og hetta er tann hungurs minstalonin, ið fiskimenn mugu træla fyrri í dag. Tær 50 kr., ið teir seinri hava lagt aftrat henni, hava sjálvandi ongan munandi týdning.

Í 1956 hevur flokkurin uppskotið um, at hækka minstalonina til 1000 kr., men uppskotið varð felt, og nú í 1958 bar flokkurin sama uppskotið fram á ting. Landsstýrisflokkarnir vóru ímóti, og undir nevndarviðgerðini var eisini Erlendur Patursson ímóti.

Landsstýrisflokkarnir og tjóðveldisflokkurin hava lagt allar meinhogar vegin fyri, at fiskimenn fáa eina rættvísu minstalon, ið svarar til dýrtíðina.

Í 1954 setur flokkurin fram uppskotið um, at allir fiskimenn og allir útróðramenn fáa 15 øvru uppá kílo í prísviðbót.

Hinir flokkarnir eru allir veruliga ímóti, og so væl unti leiðari fiskimanna Erlendur Patursson sinum monnum hesa viðbót, at hann á tingi spurdi: »Hvadan skulu tit fáa peningin frá.« Hetta var hansara viðmæli.

Prísviðbótin varð samtykt, men ikki fyrri útróðramenn. Tá skal her verða viðmerkt, at landsstýrisflokkarnir og tjóðveldisflokkurin frá fyrsta degi av og seinri hava fingið kryptað lógina soleiðis, at so fáir fiskimenn sum gjørligt skulu fáa prísviðbót.

Í 1957 tekur flokkurin uppáttur uppskotið um prísviðbót til útróðramenn við dekkabátum, men uppskotið fall.

Sama ár hevur flokkurin uppskotið um, at allir vegararbeidarar verða avroknaðir eftir meðaltímaløn Føroya arbeidarafelags, men uppskotið varð felt av afturhaldinum.

Í 1941 mælir flokkurin til, at arbeisvikan hia handils- og skrivstovufólki verður 42 timar. Upp til 60 timar skulu tey fáa 25 pst. eyka og yvir 60 timar 50 pst. eyka. Uppskotið varð felt av afturhaldinum.

Leingi hevði flokkurin arbeitt fyrri, at arbeidarar skulu fáa eitt øvra fyrri hvørt pristalsstígg og ikki bara 0,85 øvru. Av berari røðslu fyrri einum fólkatingsvali í 1943 gongur fólkaflakkurin inn fyri hesum, og uppskotið verður samtykt.

Sama ár hevur flokkurin uppskotið um fyrriskipanir móti arbeisloysi eins og uppskotið um, at kvinnur og menn í sama arbeidi fáa somu løn; men afturhaldið er ímóti.

Í 1944 hevur flokkurin uppskotið um, at øll arbeidi, ið tingið letur stundning til, verða mett eftir táverandi tímaløn — 250 øvru — og ikki eftir galdandi undirløn — 185 øvru um tíman.

Torført er at fáa arbeidi — bæði á sjógv og landi. Flokkurin hevur tí bæði í 1944 og 1946 uppskotið um at stovna arbeisvísingarskrivstovur; men afturhaldið er ímóti.

Í 1956 setur flokkurin fram uppskotið

FÆROSØK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆROSØKT PRODUKT

FINT PRODUKT

Skipafelagið Føroyar

TELEFON 1225

Tórshavn

GRÓT OG SKERVUR

Óll, ið vilja keypa skerv ella grót, eiga at venda sær til kommunukantórið.

Grót og skervur megu verða goldin fyrst, áðrenn tey verða heimtað.

Bilstjórar verða ámintir, at teir ikki kunnu heimta grót ella skerv uttan við einum limi av vegnevndini ella einum umboðsmanni fyri kommununa.

FRØDBIAR SÓKNAR KOMMUNA

Føroya Bjór

OL- og MINIRALVATNSVIRKI

Føroya

Pilsnar

Ekta

Maltol.

Citron sodavater

Appelsin limonada

Hindber limonada

Jordber limonada

Vanillie limonada

Áppolaris

EINAR WAAG, Klaksvík — MÁLTRÁÐUR 4

um, at allir fiskimenn við trølarum skulu hava rett til 6 tíma hvíld og 6 tíma arbeidi. — Leingi røyndu landsstýrisflokkarnir at tarna hesum máli, men endin varð, at 6 tíma vaktarskifti varð viðtikið, og er tað nú lofst.

Í 1957 setur Danbjørg Føroya arbeidarafelags vegna fram uppskotið um 3 viku frittíð við løn fyrri allar arbeidarar, og eydnaði tað at fáa uppskotið samtykt.

Sama ár hevur flokkurin uppskotið um, at allir fiskimenn fáa frittíðarløn, eins og øll, ið arbeida uppi á landi. Frittíðarløn verður 6 pst. av ársinntøkuni. — Landsstýrisflokkarnir og tjóðveldisflokk-

urin er ímóti. Javnaðarflokkurin gongur tað við til eitt uppskotið frá tjóðveldisflokkinum. Tað var lítill dugur í tí; men kanska frægari enn einki. Men eisini tað fall.

Tað er vert at leggja til merkis, hvussu afturhaldið alla tíðina hevur verið ímóti; men hvussu tað so við og við fer á glið og nýðist at taka undir við javnaðarflokkinum.

Nakað er vunnid, men almikið er eftir at vinna á hesum her nevndu økjum. Flokkurin vil tað ikki helma í fyrr enn tey mál, ið her eru nevnd og mong aftrat eru vunnin til fullnar.

Landshandilin

Tað nyttar okkum lítið at vinna lønarliga og sosialt, tá hesir vinningar verða upptættir av øv hogum vorurprisum.

Við einum landshandi, ið kundi áttikið sær at flutt inn í stormu, kundi nærum allar vorur verða munnandi ódyrari; men her er tað, at fólkaflakkurin, sambandið og tjóðveldisflokkurin einki vilja gera til bati fyrri fólkið, men heldur eru til reiðar at geða út- og innlendingar.

Ein landshandið kundi — umframt at veita landsins íbúgvum munandi ódyrari vorur — verið ein óvurstor inntøkukelda fyrri landið, og hópurin meira peningur var tá til útbýggjing av samfelagnum.

Vit skulu her triva í Landshandils-málið eins og ymisk uppskotið frá javnaðarflokkinum um landsinnflutning.

Í 1928 setur flokkurin fram sitt fyrsta uppskotið um, at landið yvirtækar allan innflutning av kóli, koks og salti. Málið verður tað goymt til næsta ár.

Í 1928 setur flokkurin fram sitt fyrsta uppskotið um, at landið yvirtækar allan innflutning av kóli, koks og salti. — Málið verður tað goymt til næsta ár.

Í 1931 og seinri í 1934 tekur flokkurin uppáttur uppskotið um landsinnflutning og einkarsølu av olju, kóli, koks, salti og rúsdrekka; men málini fullu.

Í 1936 setur flokkurin uppskotið um einkarsølu við rúsdrekka, bílum, elmaskinum og lutum, gummivörum o. ø. (Felt).

Í 1937 krevur flokkurin, at landið yvirtækar allan innflutning av útgerðarvörum, ið fiskivinnan má gjalda í hundradtúsund øv og nógva á hvørjum ári. (Felt).

VALDEMAR LUTZEN
Telf. 1020 Tórshavn.